

μὲ πολλὴν φόβαν στρατιωτῶν, ἀνεχώρησε πρὸς τὸν Δάναβιν, ζητῶν πέραν αὐτῆ τῆ ποταμῆ καταφύγιον. Οὐλδης, ὁ τότε βασιλεὺς τῶν Οὔννων, τῶν ἐγκατοικῶν ἐκεῖνε τῆ τόπῃ, νομίζων ἐπικίνδυνον καὶ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς νὰ δεχθῆ εἰς τὴν ἐπικράτειάν τε τοῦτον στρατηγόν, ἀντεστράτευσε καὶ μάχῃ κατενίκησεν αὐτὸν, τῆ ὁποῖε τὸ σῶμα εὐρῶν μετὰξὺ τῶν νεκρῶν, ἔκοψε τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν ἔσειλεν εἰς τὸν Ἀρκάδιον. Ἔως τῆ θανάτε τῆτε τῆ βασιλέως δὲν εὐρίσκομεν ἄλλο τι ἀξιομνημόνευτον εἰς τὴν ἰσορίαν τῆς Ἀνατολῆς, εἰμὴ τὴν ἐξορίαν τῆ ἀγίε Χρυσοσόμῃ, διὰ τὸ ὅποιον συνέβησαν μεγάλαι ταραχαὶ ἐν τῇ πόλει. Οὗτος ὁ θεῖος πατὴρ θέλων νὰ διορθώσῃ τὰ ἤθη τῶν λαϊκῶν, μοναχῶν, τῆ λαῶ καὶ τῶν αὐλικῶν, ἐπεσπάσατο πολλὰς ἐχθρὰς, ἐξ ὧν ἦτο καὶ ἡ Εὐδοξία, ἡ σύζυγος τῆ Ἀρκαδία, ἡ ὁποία ἔσα παρωργισμένη κατὰ τῆ Χρυσοσόμῃ, ὅτι ἐδίδασκε παρρησίᾳ κατηγορῶν αὐτὴν καὶ τὰς χορὰς, ὅσοι ἐγίνοντο ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνοσ αὐτῆς, ἡ ὁποία ἴσατο πλησίον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Σοφίας, κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς ἐξορίαν, ὅπῃ καὶ μετὰ τρεῖς χρόνεσ ἀπέθανε τῷ 407 ἔτει. Ἡ Εὐδοξία ἀπέθανε τῷ 404 ἔτει, ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀρκάδιος τῷ 408, ἀφείε τὴν βασιλείαν εἰς τὸν ἑπταετῆ υἱόν, ὀνομαζόμενον Θεοδόσιον τὸν δεύτερον (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΤΟΥ Β'.

Ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τῆτε τῆ νέε βασιλέως εἰρήνευον ὅλαι αἱ ἐπαρχίαι τῆς ἐπικρατείας τε

(1) Ὅρα τὴν ἰσορίαν τῆ Σωκράτ. Θεοφίλ. Φιλοσοφ. κτ. Περὶ τὸ 410 ἔτος ἐκυρίευσεν ὁ Ἀλέριχος, ὁ βασιλεὺς τῶν Γότθων, τὴν Ρώμην.

διὰ τὸν Ἀνθέμιον, τὸν ἐπίτροπον αὐτῆ καὶ διοικητὴν τῆς βασιλείας, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ συγγραφεῖς ἐπαινεῖσιν ὡς ἔμπειρον στρατηγὸν, πολιτικὸν καὶ ζηλωτὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως (1). Αὐτὸς ἔμὸνον ἐνίκησε τὸν Ἰσδιγέρδην, βασιλέα τῆς Περσίας, ὁ ὁποῖος ἐκήρυττεν ἑαυτὸν ἐπίτροπον τῆ Θεοδοσίῳ, ἀλλ' ἠνάγκασε καὶ τὸν βασιλέα τῶν Οὐννων ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆν Θράκην, ὅπως εἰσέβαλε καὶ διήρπαζεν (2). Ἡ Κυρηναϊκὴ, ἐπαρχία τῆς Λιβύης, ὑποκειμένη εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων, καὶ μάλιστα εἰς τὰς τυραννίας τῶν πλεονεκτῶν διοικητῶν, τῆς ὁποῖας οἱ εὐνεχοὶ ἐψήφισον καὶ ἐβροῦθεν, ἀπήλαυσε τελευταῖον τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην διὰ τὸν ζῆλον μάλιστα τῆ περιφήμου σοφῆ Συνεσίῳ.

Ἐν ἔτει 414 παρέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας ἡ Πελχερία, ἡ δεκαπενταετὴς ἀδελφὴ τῆ Θεοδοσίῳ, τὴν ὁποῖαν ὁ Ἀνθέμιος ἔκρινεν ἀξιοτέραν παρὰ τὸν ἑαυτὸν τε. Αὕτη ἐφρόντισεν ἐν πρώτοις ν' ἀναθρέψῃ τὸν ἀδελφόντης ὁσίως καὶ πρεπόντως, διώξασα τὸν εὐνεχὸν Ἀντίοχον, διδάσκαλον ταραχοποιὸν καὶ πλεονέκτην, καὶ ἀγωνιζομένη νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν νέον βασιλέα εὐσέβειαν, ἀρετὴν, φιλοπονίαν καὶ φρονήματα, οἷα πρέπεισιν εἰς βασιλέα. Ἀλλ' ὁ Θεοδόσιος ὢν ἀδύνατος τὸν νέον, ἄνανδρος τὴν καρδίαν, καὶ ἀνάξιος τῆ νὰ ἐναχολῆται εἰς μεγάλα πράγματα, ἔγινε δεισιδαίμων, καὶ μετέβαλε τὸ παλατιὸν τε εἰς μοναστήριον, ὅπως ἔφαλλεν εὐθύς ἀπὸ τῆ ὀρθρῆ τὴν λειτουργίαν ὁμῆ μετὰ τῆς ἀδελφῆς. Οἱ ὑπηρέται τῆς αὐλῆς εἶχον μεγά-

(1) Συνεσ. ἐπισ. σθ'. καὶ Σωκράτ. (2) Σοζωμ. βιβλ. Θ'. κεφ. 6. Προκόπ. Περσικ. πολ. βιβλ. α'. κεφ. β'.

λην ἰσχὺν παρ' αὐτῶ, καὶ οἱ εὐνεχοὶ ἔγραψον τὰς νόμους
καὶ τὰς διαταγὰς· αὐτὸς δὲ τὰ ὑπέγραφε χωρὶς ἢ ἀ-
ναγινώσκη τὰ ἐμπεριεχόμενα· καὶ ἐνὶ λόγῳ εἰς ὅλον
τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τῆς βλέπομεν πολλὰ σφάλ-
ματα καὶ κἀνὲν ἔνδοξον.

Οἱ ἐν Ἀνατολῇ εἰδωλολάτραι ἔγιναν ἤδη τόσοι
ὀλίγοι, ὥστε εὐκόλως ἐδύναντο νὰ καταπιεσθῶσιν, ἀλλ'
οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ χριστιανοὶ κατέστησαν ἑαυτὰς μι-
σητὰς διὰ τὸ ἀκόλῃθον ἐπιχείρημα. Μία συμβῆσα
διχόνοια μεταξύ τῶν χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων (ἐξ ὧν ἦσαν
πολλοὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ) διὰ τὰ θεάματα, παρώργι-
σε τὸν ἅγιον Κύριλλον, τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξαν-
δρείας τοσῶτον, ὥστε ἐφθέριζε τὰς Ἰουδαίας νὰ τὰς
διώξῃ ἀπὸ τὴν πόλιν· ἔτσι δὲ θυμωθέντες, καὶ βου-
θέμενοι ἀπὸ τὸν ἑπαρχὸν ἐκεῖνε τῆς τόπῃ Οὐρέσην, τὸν
ἐχθρὸν τῆς ἀγίας Κυρίλλου, κατέκοψαν ἐν μιᾷ τῶν νυ-
κτῶν πολλὰς Χριστιανὰς. Τότε ὁ ἐπίσκοπος ὁρμᾷ εἰς
τὰ συναγωγία τῶν Ἰουδαίων, διώκει ὅλους ἀπὸ τὴν πό-
λιν· οἱ δὲ ἐκ τῶν πλησιοχώρων βενῶν ἐρημίται, ὡς
500 τὸν ἀριθμὸν, δραμόντες εἰς βοήθειαν τῶν Χρι-
στιανῶν, ὑβρίζον τὸν Οὐρέσην ὡς ἔθνικὸν καὶ εἰδωλολά-
τρην, καὶ εἰς ἕξ αὐτῶν, ὀνομαζόμενος Ἀμμώνιος, ἐπλή-
ρωσεν αὐτῆ τὴν κεφαλὴν λιθοβολῶν. Ὁ Ἀμμώνιος
πιάνεται, φέρεται ἐνώπιον τῆς ἐπάρχου, καὶ βασανισθεὶς
ἀπέθανεν· ὁ δὲ Κύριλλος ἐκφωνεῖ τὸν ἐπιτάφιόν τε, καὶ
ὠνόμασεν αὐτὸν μάρτυρα. Ὁ λαὸς ὀργισθεὶς ἐπὶ τῷ
θανάτῳ τῆς Ἀμμωνίας, ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ αἰ-
σχισα καὶ ἐναντίον τῆς τιμῆς τῆς χριστιανικῆς ὀνόματος.
Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔζη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἡ Ἰπα-
τία, ἡ θυγάτηρ τῆς περιφήμου φιλοσόφου Θεώνου, γυ-
νὴ σεμνὴ, χρηστὴ καὶ ὡραία, περὶ τῆς ὁποίας λέγουσιν,

ὅτι ὑπερέβαιναν ὅλους τὸς τότε φιλοσόφους κατὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀγχινοίαν. Ἐπειδὴ ἔν αὐτῇ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τὸν Ὀρέσην, ἦτο δὲ καὶ ἐθνικῆ, ὁ λαὸς ὑποπτεύων αὐτὴν ἐχθρὸν τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, ἐπίασεν αὐτὴν, ὅτε ἐπέστρεφε κατ' οἶκον, καὶ σύραντες εἰς τινα ἐκκλησίαν, κατέκοψαν μεληδὸν καὶ κατέκαυσαν. Ὁ βασιλεὺς ἠθέλησε νὰ παιδεύσῃ τὸς ἐνόχους· ἀλλ' οἱ εὐνεχοὶ τῷ βασιλέως διαφθαρέντες μὲ χρήματα, κατεπράυναν αὐτόν. Ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξεδόθη νόμος τῷ Θεοδοσίῳ, ἀποκλείων ἀ. χ. τὸς ἐθνικὸς ἀπὸ παντὸς ἀξιώματος (1).

419. Ἐν ἔτει 419 ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος γυναῖκα τὴν Ἀθηναΐδα. Αὕτη ἦτο θυγάτηρ τῷ περιφίμῳ Ἀττικῷ σοφιστῷ Λεοντίῳ, ἡ ὁποία ἀποκληρώθεισα παρὰ τῷ πατρὸς, ἦλθε μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆ εἰς Κωνσταντινῆπολιν, διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Πελχερίας, ἀδελφῆς τῷ βασιλέως, ἡ ὁποία βλέπεσα τὰς χάριτας αὐτῆς, τὰ χρῆσά ἤδη, τὴν πολυμάθειαν καὶ ὠραιότητα, κατέπεισεν αὐτὴν νὰ συζευχθῇ μετὰ τῷ βασιλέως, καὶ νὰ μετονομασθῇ διὰ τῷ βαπτίσματος Εὐδοξία (2). Ὁ Φώτιος ἐπαινεῖ αὐτῆς τὰ θρησκευτικὰ ποιήματα κατὰ πολλά. Ὀλίγω χρόνῳ ὕστερον μετὰ τῆτον τὸν γάμον, συνέβη πόλεμος τῶν Περσῶν καὶ Ῥωμαίων δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῷ Βαράνῳ, τῷ πέμπτῳ ἤδη καὶ διαδόχῳ τῷ Ἰσδιγέρδῳ βασιλέως τῆς Περσίας, οἱ μάγοι κατέτρεχον τὸς χριστιανὸς τόσον, ὥστε πολλοὶ τέτων ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τῶν Ῥωμαίων τὴν ἐπικράτειαν. Οἱ πρέσβεις τῶν Περσῶν ἐζήτησαν αὐτὸς ἀπὸ τὸν βα-

(1) Σακρ. βιβλ. Ζ'. Κώδ. Θεοδ. βιβλ. ις'. νόμ. 21.

(2) Σακρ. βιβλ. Ζ'. Εὐάγγρ. βιβλ. Κ': κεφ. 20.

σιλέα, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ τὲς ἐγχειρίσῃ. Ἐκ τῆς προήλθεν ὁ πόλεμος, ὅπερ μετὰ τινος μά-
 χας καὶ νίκας τῶν Ῥωμαίων, ἠναγκάσθησαν οἱ Πέρσαι ἅ κ.
 νὰ ζητήσωσιν εἰρήνην, ἣ ὅποια καὶ ἔγινε διὰ ἑκατὸν 422.
 χρόνων, καὶ ἐπρόσαζε πρὸ πάντων τὲς Πέρσας ν' ἀνα-
 καλέσωσι τὲς φυγάδας χριστιανὺς, ν' ἀποδώσωσι τὰ δημευ-
 θέντα ὑπάρχοντα, καὶ νὰ παύσωσι διώκοντες αὐτὲς (1).

Μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῆς πολέμου ἐπέπεσε
 ὁ Θεοδόσιος εἰς ἄλλον δι' αἰτίαν τοιαύτην. Βασιλεύον-
 τος τῆ Οὐωρίε, βασιλέως τῆς δύσεως, ἡ σύζυγός αὐτοῦ
 αὐτὴ καὶ ἡ γυνὴ τῆ Κωνσταντίε ἠναγκάσθη διὰ τινος συμ-
 βῆσαν διχόνοιαν νὰ καταφύγῃ εἰς Κωνσταντινέπολιν
 πρὸς τὸν ἐξάδελφόν τῆς Θεοδόσιον, ὁ ὅποιος ὑπεδέξατο
 αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Οὐαλεντινιανὸν τὸν Γ' εὐμενῶς
 καὶ φιλανδρώπως, μ' ὅλον ὅτι πρὸ χρόνων τινῶν δὲν ἠθέ-
 λησε νὰ γνωρίσῃ αὐτὴν μὲν Αὐγέσαν, τὸν δὲ σύζυγόν τῆς
 καίσαρα (2). Μετ' ἑπολὺ ἀπέθανε καὶ ὁ Οὐωρίος ἄ-
 τεκνος, τὸ ὅποιον, ὡς ἔμαθεν ὁ Θεοδόσιος, ἐμελέ-
 τησε ν' ἀρκάσῃ καὶ τὴν μοναρχίαν τῆς δύσεως, καὶ νὰ
 τὴν ἐνώσῃ μὲ τὴν τῆς ἀνατολῆς. Ἀλλ' Ἰωάννης, ὁ
 μουσικὸς γραφεὺς τῆ βασιλείας, ἐνδυθεὶς τὴν πορφύ-
 ραν, ἠτοιμάζετο εἰς πόλεμον, καὶ ἔσειλε τὸν περιβόητον
 Ἀέτιον μὲ πολλὰ δῶρα πρὸς τὲς Οὐννης, ζητῶν βοή-
 θειαν. Τότε ὁ Θεοδόσιος συναγαγὼν μεγάλην δύνα-
 μιν, ὠνόμασε τὴν μὲν Πλακιδίαν Αὐγέσαν, τὸν δὲ
 πενταετῆ υἱὸν αὐτῆς Οὐαλεντινιανὸν τὸν Γ' εὐγενέσα- ἅ κ.
 τον (3), καὶ ἔσειλεν ἐναγτίον τῆ τυράννου. Ὁ Ἰωάννης 425.

(1) Ὁρα Σωκρ. καὶ Θεοδώρητ. (2) Οὐλυμπιόδ. σελ. 196.

(3) Εὐγενέστατοι ὠνομάζοντο οἱ υἱοὶ τῶν αὐτοκρατό-
 ρων, πρὶν γένωσι καίσαρες.

ἐπιάωθη, καὶ τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας ἀπεκεφαλίσθη· ὁ δὲ Οὐαλεντινιανὸς κηρυχθεὶς αὐγυγος, ἔλαβε γυναῖκα τὴν θυγατέρα τῆς Θεοδοσίας, καὶ ὑπεχώρησεν αὐτῷ τὴν δυτικὴν Ἰλλυρίαν (1).

Ἐν ἔτει δὲ 435 ἐξέδωκε νόμον ὁ Θεοδόσιος, πράσσων νὰ καταλυθῶσιν ὅλα οἱ ναοὶ καὶ βωμοὶ τῶν εἰδωλολατρῶν. Τοιοῦτο τρόπον κατελύθη ἡ εἰδωλολατρία, καὶ ἠγέρθη ἀπανταχῆ ὁ σαυρός (2). Τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπρόσαξεν ὁ βασιλεὺς νὰ καῶσι δημοσίᾳ τὰ συγγράμματα τῆς αἰρετικῆς Νεστορίας, καὶ οἱ μὲν ὁμόφρονες ἱερεῖς νὰ καθαιρεθῶσιν, οἱ δὲ λαϊκοὶ ν' ἀναθεματιθῶσι· τῷ δὲ 438 ἔτει ἐξέδωκε τὸν περίφημόν τε κώδικα, ὁ ὁποῖος περιείχε τὰς καλλίστας καὶ ὀρθοτάτας νόμους ὄλων τῶν προκατόχων βασιλέων, καὶ ἐπρόσαξε νὰ ἔχωσιν ἔτι μόνον οἱ νόμοι τὸ κύρος εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν. Ὁ Οὐαλεντινιανὸς ὁ Γ' εἰσήγαγε τῆτον τὸν κώδικα εἰς τὴν ἐπικράτειάν τε, καὶ οἱ νόμοι, ὅσοι προστέθησαν μετὰ ταῦτα εἰς αὐτὸν, ὠνομαζήσαν νεαραὶ διατάξεις (novellae). Οὗτοι οἱ συλλεχθέντες νόμοι τῆς Θεοδοσίας ἐτηρήθησαν εἰς τὴν δύσιν περισσότερον χρόνον, παρὰ εἰς τὴν ἀνατολήν, ὅπερ ὁ Ἰβηρινιανὸς ἀντεἰσήγαγεν ἕτερον κώδικα (3).

Μετὰ τινὰς χρόνους εἰσέβαλον οἱ Οὐννοι πολλάκις εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Θεοδοσίας, καὶ ἔκαμνον μεγάλας διαρπαγὰς· ἐν δὲ τῷ 447 εἰσέβαλεν ὁ Ἀττίλας,

(1) Ὁρα Οὐλυμπιόδωρ, καὶ Φίλοσοργ.

(2) Κώδ. Θεοδ. τίτλ. 10, νόμ. κα'. σελ. 296. Θεοδ. ὁρμητ. βιβλ. ε'. κεφ. λς'.

(3) Prosp. chron. Doviati. hist. jur. civ. c. 1.

ὁ περίφημος στρατηγὸς τέτων τῶν βαρβάρων, μὲ φοβερὸν εὐράτευμα εἰς τὴν Θράκην, συνισάμενον ἀπὸ Οὐνυης, Γότθης, Γήπεδας, Ἀλανῆς κτ. καὶ διήρπασεν ἔ. μόνον αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν Δακίαν, Μοισίαν καὶ Σκυθίαν, ὥστε πλέον ἢ ἑξήκον πόλεις κατερημώθησαν. Ὁ Θεοδόσιος ἀναγκασθεὶς νὰ κάμῃ πολλάκις εἰρήνην ἀτιμωτάτην, καὶ βλέπων τὰς βαρβάρους πάντοτε προθύμους νὰ εἰσβάλωσι πάλιν εἰς τὴν ἐπικράτειάν τε, κατεπίειθε ἀπὸ τὸν εὐνέχον Χρύσαφον νὰ δολοφονήσῃ τὸν Ἀτίλλαν. ἔτος δὲ μαθὼν ἐν καιρῷ τὴν ἐπιβλήν, πέλει πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν ἐπιπλήττει ὡς προδότην, καὶ προσάζει αὐτὸν νὰ παραδώσῃ τὸν Χρύσαφον. Ὁ βασιλεὺς μόλις κατέπεισε τὸν ὑπερήφανον νικητὴν μὲ δῶρα καὶ ὑποχέσεις φιλικὰς νὰ παραιτήσῃ τὸ ζήτημά τε, καὶ ὀλίγῳ ἕσπερον ἀπέθανε, βασιλεύσας ἔτη 450· μβ', καὶ ζήσας πενήκοντα.

Ὁ Θεοδόσιος θαυμάζεται μὲν διὰ τὴν ἀξιολύμητον εὐσέθειάν τε, κατηγορεῖται δὲ ὅτι ἤκουε τὰς συμβαλὰς τῶν τυράννων καὶ πλεονεκτῶν εὐνέχων, καὶ παρημέλει παντάπασι τὰς δημοσίας ὑποθέσεις, ὥστε λέγουσι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀδελφή τε Πελχερία θέλυσσα νὰ τὸν διδάξῃ τὰ ἐκ ταύτης τῆς ἀμελείας ἄταπα, ἔδωκεν αὐτῷ νὰ ὑπογράψῃ ἐν ἑγγραφον δόγμα, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐσυγχώρει τὴν βασίλισσαν Εὐδοξίαν διὰ βίβη δέλην καὶ αἰχμάλωτον. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς ὑπέγραψε τὸ δόγμα χωρὶς νὰ τὸ ἀναγνώσῃ κατὰ τὸ σῆμα, ἡ Πελχερία παρεκάλεσεν αὐτὸν τότεν ἀναγνώσῃ τὸ ἐμπεριεχόμενον, καὶ ἐνυθέτησεν νὰ προσέχη τῆ λοιπῆ, καὶ νὰ μὴ ὑπογράψῃ ἀβασανίσως. Αὐτὸς ἦτο μὲν φίλος τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ πλανηθεὶς, ἐβοήθει πολλὰς ἐχθρὰς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ μάλιστα τὰς Εὐτυχίας.

νὸς, τῶν ὁποίων τὴν αἵρεσιν ἀνεθεμάτισεν ἡ ἐν Ἐφέσῳ γενομένη σύνοδος τῶν ῥλ' ἐπισκόπων.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Θεοδοσίας, ὅσις ἐτελεύ-
 α. χ. τησεν ἄτεκνος, ἡ Πελχερία παρέλαβε τὴν διοίκησιν
 450. τῆς βασιλείας, καὶ πρῶτον μὲν κατεδίκασεν εἰς θάνα-
 τον τὸν Χρύσαφον, περὶ ᾧ ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω, πα-
 ραδιδῶσα εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς ἀνδρός, τῆ ὁποῖα τὸν πα-
 τέρα ἐκεῖνος ἐδολοφόνησε πρό τινων χρόνων, ἔπειτα
 δὲ βλέψασα, ὅτι ἡ ὑπέροχος δύναμις δὲν ὑπῆρξε πο-
 τὲ εἰς γυναικὸς χεῖρας, ὑπεσχέθη εἰς τὸν Μαρκιανόν,
 στρατιώτην περιβήτητον διὰ τὴν θεοσέβειαν καὶ ἄλλας πολ-
 λὰς ἀρετὰς, νὰ τὸν λάβῃ νυμφίον, καὶ ἔτι νὰ τὸν κάμῃ
 βασιλέα, ἐπὶ συμφωνίᾳ τῆ νὰ μὴ βλάβῃ τὴν παρ-
 θενίαν της, εἰς τὴν ὁποίαν ὠρκίσθη νὰ ἐπιμείνῃ ἕως
 τέλους. Ὁ Μαρκιανὸς, ὅσις ἦν 58 ἐτῶν, ὡμοσε νὰ
 φυλάξῃ τὰ ζήτημά της, καὶ ἔτιως ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα,
 καὶ ἐσέφη ὑπὸ τῆ πατριάρχου Ἀνατολίου (1).

Ὁ Μαρκιανὸς παραλαβὼν τῆς βασιλείαν, ἐφάνη
 ἄξιος αὐτῆς διὰ τὴν καλὴν πολιτείαν τε καὶ διὰ πολ-
 λὰς καλὰς νόμους, οἱ ὅποιοι ἀπέβλεπον πρὸς παραμυθίαν
 τῶν ὑπηκόων. Διὰ προσαγωγῆς αὐτῆ συνεκροτήθη ἡ πε-
 α. χ. ρίφημος ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος, ὅπερ κατὰ πρῶτον ἐδό-
 451. θη ἡ πατριαρχικὴ ἐπωνυμία εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς
 Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Κωνσταντινουπόλεως καὶ
 α. χ. Ἱερουσαλήμ. Ἡ βασιλεία αὐτῆ διήρκασεν ἕως τῆ 157
 457. ἔτους, ὅτε ἀπέθανε, θαυμαζόμενος παρὰ πολλῶν διὰ τὴν
 ἀθωότητα καὶ ἀπλότητα τῶν ἡθῶν τε, καὶ διὰ τὴν με-

(1) Ὁρα Θεοδώρητ. Εὐάγγρ. καὶ Θεοφάν.

γάλην αὐτῆ θεοφοβίαν καὶ ζῆλον πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΛΕΟΝΤΟΣ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Μαρκιανῆ ἐκηρύχθη βασιλεὺς ὁ Λέων, καὶ ἐσέφη ἀπὸ τὸν Ἀνατόλιον, τὸν πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος βασιλεὺς, ὅστις ἐσέφη ἀπὸ πατριάρχην. Ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τε συνέβησαν μεγάλαι ταραχαὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Εὐτυχιανῶν, οἱ ὅποιοι ἀκέσαντες τὸν θάνατον τῆ Μαρκιανῆ, ἔκαμον ἀποασίαν, καὶ φονεύσαντες τὸν ὀρθόδοξον ἐπίσκοπον Πρωτέριον, ἀντικατέστησαν τὸν Εὐτυχιανὸν Τιμόθεον Ἐλερον. Ἡ ἀποασία ἔπαυσε παρευθὺς· ἀλλ' οἱ πρωταίτιοι κατέφυγον πρὸς τὸν Ἀσπαρον, τὸν ζηλωτὴν τῆ Ἀρειανισμῆ, καὶ ἔμειναν ἀτιμώρητοι (1).

Ἐν ἔτει 467 βλέπων ὁ Λέων, ὅτι ὁ Γενσερτικός, ὁ βασιλεὺς τῶν Βανδύλων, διήρπαζε τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰς νήσους, ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ. Διὸ ἐτοιμάσας ἕνα στόλον συνιστάμενον ἐκ 1113 πλοίων, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν Βασιλίσκον, τὸν γυναικάδελφόν τε, ἄνδρα δειλὸν καὶ ἀνάξιον, ὁ ὅποιος διεφθάρη μὲ τὰς ὑποχέσεις τῶν Ἀρειανῶν καὶ δῶρα τῶν βαρβάρων, καὶ ὁ μὲν στόλος αὐτῆ ἐκάη ἀπὸ τῆς ἐχθρῆς πλησίον τῆς Καρχηδόνος, οἱ δὲ Γραικοὶ κατεκόπησαν. Μετὰ ταύτην τὴν φθοράν, ὁ Λέων ὑπώπτευσεν ὅλους τῆς ὑπηρέτας τε. Διὸ κατέφυγε πρὸς τῆς Ἰσαυρῆς, λησῆς κατοικῆντας τὰ ὄρη, καὶ ἐκλέξας ἐν αὐτοῖς τὸν Ζήνωνα, ἐπιφανῆ μὲν τὸ γένος, ἀνάξιον δὲ κατὰ τὰ ἄλ.

(1) Ὅρα Ζωναρ., Θεοδώρ. Θεοφάν. καὶ Κεδρην.

λα, ἔδωκεν αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τε, καὶ ἐχειροτόνησε πρῶτον μὲν στρατηγόν, ἔπειτα δὲ πατρικιον. Ὁ Ἀσπαρος, ὁ στρατηγὸς τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τὸν ὅποτον ὁ βασιλεὺς ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας ὑπέχεθη νὰ κάμῃ ἕνα τῶν αὐτῶ ἱῶν καίσαρα, ἠνάγκαζεν ἤδη αὐτὸν νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόχεσιν. Ὁ Λέων γινώσκων, ὅτι ὁ Ἀσπαρος ἠγαπάτο ἀπὸ τῆς στρατιώτας, καὶ εἶχε μεγάλην δύναμιν, τότε μὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ μὴ ἐναντιωθῇ, καὶ νὰ χειροτονήσῃ καίσαρα τὸν νεώτερον ἐκείνου ἱόν Πατρικιον, ἔπειτα δὲ εὐρὼν εὐκαιρίαν, ἔδολοφόνησε καὶ ἐκείνον καὶ τὸν πρεσβύτερον αὐτῶ ἱόν· ὁ δὲ Πατρικιος ἔφυγε κατατετραυματισμένος (1). Οἱ φίλοι τῆ Ἀσπάρε, καὶ μάλιστα οἱ Γότθοι οἱ μισωτοὶ τῆ βασιλείως, ἐπιθυμῶντες νὰ ἐκδικήσωσι τὸν θάνατον τῆ στρατηγῶτων, ἀπεσάτησαν καὶ ἐκυρίευσαν τῆς Φιλίππες καὶ τὴν Ἀρκαδιέπολιν· τέλος δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποταχθῶσιν. Οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον μετὰ 474. ταύτας τὰς ταραχὰς ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀφῆκε διάδοχον τῆ θρόνου τὸν ἱόν τῆ Ζήνωνος ἐκ τῆς θυγατρὸς Ἀριάδνης, ὀνομαζόμενον καὶ αὐτὸν Λέοντα· ἀλλὰ καὶ τέττε μετὰ μῆνας ἐννέα ἀποθανόντος, παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ Ζήνων.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΖΗΝΩΝΟΣ.

Ὁ Ζήνων παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, παρημέλει τὰς δημοσίας ὑποθέσεις καὶ κατεγίνετο μόνον εἰς ἡδονὰς καὶ ἀσωτίας, δι' ὃ θυμωθεῖσα ἡ πενθερά τε, βασίλισσα τῆ ἀποθανόντος βασιλείως, ἡ ὁποία διεν-

(1) Ὁρα Μαρκιαν. Προκόπ. Νικήφορ. Εὐάγρ. καὶ Ζωναρᾶν.

ἤργησε τὴν ὑψωσιν αὐτῆ, συνώμοσε κατ' αὐτοῦ μετ' ἄλλων πολλῶν, ἐξ ὧν ἦν καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Βασιλίσκος. Ὁ Ζήνων (1) ἔμαθε μὲν ἐν καιρῷ τὴν συνωμοσίαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἀγωνισθῆναι τὴν ματαιώσῃ, ἔφυγεν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἰσαυρίας, τῆς πατρίδος τε, ἀντ' αὐτῆ δὲ σέφεται βασιλεὺς ὁ Βασιλίσκος. Ἐπειδὴ δὲ ἔτος ἐφάνη σκληρὸς, φιλάργυρος, τύραννος καὶ ζηλωτῆς τῆς Εὐτυχισμῶν, ἐμίσησαν αὐτὸν ὁ λαὸς, ἡ βεβλή καὶ οἱ στρατιῶται, καὶ ἀνεκάλεσαν τὸν Ζήνονα, ὁ α. κ. ὁποῖος κατελθὼν εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ πιάσας τὸν 477. Βασιλίσκον ὁμῶς μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, ἔκλεισεν αὐτὸς εἰς τι φρέριον τῆς Καππαδοκίας ὀνομαζόμενον Δίμνον, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ὑπὸ πείνης καὶ ψυχῆς (2).

Ἡ ἀναιδιότης, προδοσία καὶ ἀνανδρία τῆς Ζήνωνος ἐπέσυραν τὸ μῖσος τῆς Θεοδορίχης, βασιλέως τῶν Ὀσρογότων, κατοικούντων τὴν Παιονίαν καὶ Θράκην, ὁ ὁποῖος πολλάκις εἰσέβαλεν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Γραικῶν, καὶ διήρπασε τὴν Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν, τὸ ὁποῖον ἠνάγκασε τελευταῖον τὸν Ζήνονα νὰ συγ. α. κ. κατανεύσῃ εἰς τῆς Θεοδορίχης τὰ ζητήματα, δηλαδὴ 483. νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν μέρος τῆς κάτω Δακίας καὶ τὴν Μοισίαν, νὰ τὸν κάμῃ στρατηγὸν τῶν βασιλικῶν ταγμάτων, καὶ νὰ τὸν ὀνομάσῃ ὑπάτον· ὁ δὲ Θεοδέριχος ὑπεσχέθη νὰ βοηθῆ τὸν βασιλέα, ὅποτε θέλοι, μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις τε. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν,

(1) Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Ζήνωνος ἐν ἔτει 476 ἀπὸ Χριστῶ ἐκυριεύθη ἡ Ρώμη ὑπὸ τῆς Ὀδοάκου βασιλείας τῶν Ἐρούλων, βασιλεύοντος τῆς Αὐγουστίνου ὑπάτου βασιλείας τῆς Ρώμης, καὶ ἔτω κατελύθη ἡ Δυτικὴ μοναρχία.

(2) Εὐάγγ. βιβλ. Γ'. κεφ. η'. Προκόπ. πολ. Βανδαλ. βιβλ. Α'. κεφ. ζ'.

θέλων ὁ Ζήνων νὰ εἰρηνεύσῃ τὰς θεολόγους καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίσεως, ἐξέδωκε τὸ περιβόητον Ἐνωτικὸν, δὲ τῆ ὁποῖα ἀνεθεμάτιζε τὰς αἵρέσεις τῆ Ἀρείε καὶ Εὐτυχίε, προβάλλων δόγμα τί τῆς πίσεως, τὸ ὁποῖον ἐπρόσβαζε νὰ δεχθῶσιν ὅλοι.

Τὸ λοιπὸν τῆς βασιλείας τῆ Ζήωνος εἶναι φορὰ παραχῶν καὶ κακιῶν. Ὁ Λεόντιος ὁ ἐκ Χαλκίδος τῆς Συρίας, ὁ ἐκείσε στρατηγὸς, ἀπεσάτησε διὰ παρακινήσεως τῆς πενθερᾶς τῆ Ζήωνος, καὶ ὠνόμασεν ἑαυτὸν βασιλέα, καὶ ἐνωθεῖς μετὰ τῆ κατ' αὐτῆ σαλέντος Ἰμβ, τῆ στρατηγῆ τῆς φρερᾶς τῆ Ζήωνος, ἐκυρίευσεν τὴν Ἀντιόχειαν, μετ' ὃ σαλεῖς ὑπὸ τῆ βασιλέως ὁ Θευδέριχος, ὁ στρατηγὸς τῶν Ὀσρογότων, κατενίκησεν αὐτὸν καὶ τὸν Ἰμβον, καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸς νὰ καταφύγῃσιν εἰς τὴν Πάπυραν, φρέριόν τι τῆς Κιλικίας, ὅπε πολεμήσαντες ἀνδρείως τέσσαρας χρόνους, παρεδόθησαν τελευταῖον καὶ ἀπεκαφαλίσθησαν. Ὁ δὲ Θευδέριχος ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινῆπολιν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν διάτινα διχόνοιαν αὐτῆ καὶ τῆ βασιλέως εἰς τὴν Παιονίαν, ὅπε συναγαγὼν μεγάλην δύναμιν, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Θράκην διαρκάζων καὶ Ληλατῶν, καὶ ἐπαπειλῶν καὶ αὐτὴν τὴν Κωνσταντινῆπολιν ἄλλ' ἀντὶ νὰ πολιορκήσῃ αὐτὴν, ἀνεχώρησε παρ' ἑλπίδα εἰς τὴν Παιονίαν διάτινα μουσικὴν συνθήκην αὐτῆ καὶ τῆ Ζήωνος, διὰ τῆς ὁποίας, ὡς λέγουσι τινὲς συγγραφεῖς, ὁ βασιλεὺς παρεχώρησεν εἰς τὸν Θευδέριχον ὅλην τὴν Ἰταλίαν, ὅπε ἐδέσπαζε τότε ὁ Ὀδόακρος, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑρέλων, καὶ ὑπέσχετο αὐτῷ νὰ τὸν γνωρίσῃ βασιλέα τῆς Ἰταλίας. Ἐκ τῆτε ἐφιλονεῖκεν μετὰ ταῦτα οἱ Γότθοι καὶ Ῥωμαῖοι, ἐκεῖνοι μὲν λέγοντες, ὅτι ὁ Ζήων ἐσυγχώρησεν εἰς αὐ-

τὴς γὰ ἐξεστιάζωσι τὴν Ἰταλίαν διὰ παντός, οἱ δὲ
 Ρώμαιοι (1), ὅτι ὁ Θεοδέριχος ἐσάλη ὑπὸ τῆ Ζήνωνος
 διαὶ γὰ κυριεύσῃ τὴν Ἰταλίαν ἐχίδι ἑαυτὸν, ἀλλὰ
 διὰ τὸν Ζήωνα, εἰς τὸν ὅποιον ἐ ἤρμοζε κατὰ δίκαιον
 τρόπον. Οὗ Ζήνων ὅμως ἀπέθανεν ἐν ἔτει 491, πρὶν ἢ
 κυριεύσῃ κατὰ κράτος ὁ Θεοδέριχος τὴν Ἰταλίαν (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ζήνωνος ἐζήτει οἰκειο-
 ποιήμενος τὴν βασιλείαν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ Λογγίνος,
 ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπανθρωπίαν αὐτῆ ἐ ἀσέλγειαν κατέ-
 πεισεν εὐκόλως ἡ Ἀριάδνη, ἡ χήρα τῆ Ζήνωνος,
 τὴν βελὴν γὰ γνωρίσῃ βασιλέα τὸν Ἀναστάσιον, τὸν
 σιλεντιάριον τῆ παλατίου, ἄνδρα ποταπὸν τὸ γένος,
 ἐ Εὐτυχιανὸν τὴν αἵρεσιν. Οὗ πατριάρχης Εἰφήμιος
 δὲν ἤθελε κατ' ἐδένα τρόπον γὰ σεφανώσῃ τὸν Ἀ-
 ναστάσιον, ἕως ἔῃτος ὑπεσχέθη γὰ ὁμολογήσῃ ὅσια τὰ
 δογματιωθέντα ἐν ταῖς ἐν Χαλκηδόνι ἐ Νικαίᾳ συ-
 νόδοις. Ἀλλ' ὀλίγω χρόνω ἕξερν, ὑποπτεύσας ὁ βα-
 σιλεὺς τὸν πατριάρχην, φίλον τῶν ἀποστατῶν Ἰσαυρῶν,
 κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς ἐξορίαν.

Οὗ βασιλεὺς κατεδάμασε ἐ ἐτιμώρησε τὴς ἀ-
 ποσάντας Ἰσαυρὸς, ἀλλ' εἰς τὴν κατὰ τῶν Περσῶν
 ἐκστρατείαν ἐνικήθη, ἐ ἠναγκάσθη γ' ἀπολαύσῃ τὴν

(1) Σημείωσαι δὲ, ὅτι οἱ μὲν Λατῖνοι Ρωμαῖος ὠνόμαζον
 κοινῶς τὴς Γραικὸς ἕως τῆ μεγάλης Καρόλου, ἀφ' ἧ χρό-
 νος ἡ βασιλεία τῆς Ἀνατολῆς ὠνομάζετο Γραικικὴ μοναρ-
 χία ἢ βασιλεία, ἡμεῖς δὲ οἱ νῦν Γραικοὶ ὠνομαζόμεθα ἐ
 ὡς τὴν σήμερον κοινῶς Γραικοὶ.

(2) Οὗ Θεοδέριχος ἐκυριεύσεν ὅλην τὴν Ἰταλίαν ἐς
 ἔτει 494, φονεύσας ἐ αὐτὸν τὸν Οὐδοάκρον.

α. κ. εἰρήνην, δὲς αὐτοῖς 50 τάλαντα. Ἡ εἰρήνη ἐγένετο
 505. ἐν ἔτει 505, ὁ δὲ πόλεμος διήρκεσε τρεῖς χρόνους.
 Τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει ἠκολούθησεν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν μοναρχίαν ἄλλη δυσυχία ἐπὶ μικροτέρα· αὕτη δὲ ἦν ἡ ἄλωσις τῆς Παιονίας ὑπὸ τῷ Θεουδερῖχῳ. Ἐκ τούτων τῶν νικῶν τῶν βαρβάρων, οἱ ἑποιοὶ ἐφάνησαν πολλάκις ἄχρι τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινέως, παρακινούμενος ὁ βασιλεὺς, ἔκτισε πέριξ τῆς Κωνσταντινέως τὸ περιβόητον τεῖχος, ὀνομαζόμενον μακρὸν τεῖχος ἢ τεῖχος τῷ Ἀνασασίῳ, ὡς φραγμὸν κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν ἀλλοφύλων ἐθνῶν. Τούτο τὸ τεῖχος ἐκτείνετο ἀπὸ τὸν Εὐξείνου πόντου ἕως εἰς τὴν Προποντίδα, 420 σαδίων τὴν περιφέρειαν καὶ 20 ποδῶν τὸ πλάτος, τὸ ὅποιον ἀπέειχεν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινέως 280 σάδια, καὶ ἐφυλάττετο ἀπὸ πολλῶν πύργων.

Ἡμεῖς παρατρέχομεν τὰς ταραχὰς, ὅσαι τότε συνέβησαν εἰς τὴν Κωνσταντινέωσιν μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν Εὐτυχιανῶν, τὰς ὁποῖας ὁ βασιλεὺς, ὡς Εὐτυχιανὸς τὴν αἵρεσιν, ἐβούλετο πάντοτε. Αὗται αἱ θεολογικαὶ διαφοραὶ καὶ οἱ θρησκευτικοὶ πόλεμοι, τὸ σκάνδαλον τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀνήκεσι μάλιστα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἰσορίαν, μὲν ὅλον ὅτι ἦσαν ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτατα αἷτια τῶν συμφορῶν τῆς Γραικικῆς βασιλείας. Τέλος δὲ, ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἔτει 518 σχεδὸν ἐννενηκοντέτης, κατ' ἄλλας μὲν βληθεῖς κεραυνῷ, κατ' ἄλλας δὲ ἐκαστῶν τῶν φρενῶν. Οἱ περισσότεροι συγγραφεῖς παριστώσιν εἰς ἡμᾶς τὸν Ἀνασασίον ὡς κακὸν, ὑποκριτὴν, φιλάργυρον καὶ δίκωπτον· ἀλλ' αὐτὸς ἀναμφιβόλως ἔδειξε μάλιστα ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας πολλὰ καλὰ ἔργα, οἷον ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκέρωσις τῷ χρυσαργύρῳ, ἐνὸς φόρου, ὁ ὅποιος ἐπληρώετο

κατὰ πενταετίαν ἀπὸ ὅλης, ὅσοι ἔκαμνον συναλλαγὰς ὀποιασδήποτε, καὶ ἀπ' αὐτὰς τὰς πτωχὰς καὶ ζητῶντας ἐλεημοσύνην· καὶ διὰ τὰ πληρώσεν τῆτον τὸν φόρον, ἠναγκάζοντο πολλάκις οἱ γονεῖς τὰ πωλῶσι τὰ ἴδια τέκνα. Ἡ ἀκύρωσις τῆτε τῆ ἀτιμωτάτε φόρου ἐπαινεῖται παρὰ πάντων τῶν ἰσοριογράφων ὡς τὸ μέγιστον καὶ θεάρεστον ἔργον τῆ Ἀνασασίου, τὸ ὅποσον εἶναι ἄξιον τὰ παραδοθῆ εἰς τὰς μεταγενεσέρους δι' ὅλων τῶν αἰώνων, καὶ ν' ἀντισηκίωσῃ τὰ κακὰ, ὅσα δικαίως ἀπονέμονται εἰς τῆτον τὸν βασιλέα (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ἀνασασίε παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ Ἰβστίνος, Θράξ καὶ στρατιώτης τὸ ἐπάγγελμα, πλὴν ζηλωτὴς ὀρθόδοξος, ὁ ὅποτος ἔτε τὰ γράψῃ, ἔτε ν' ἀναγνώσῃ ἐγίνωσκεν. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆτε ἡ ἰσορία διηγεῖται, πλὴν πολλῶν πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἰσορίαν, τῆτο μόνον τὸ ἀξιωματικόν. Ὁ Καβάδης, ὁ βασιλεὺς α. κ. τῆς Περσίας, ἔσειλε πρὸς τὸν Ἰβστίνον πρέσβεις, καὶ ὕ. 522. πέσχετο τὰ συνάψῃ μετ' αὐτῆ εἰρήνην ἐπίμονον ἐπὶ συμφωνίᾳ τὰ δεχθῆ ὁ Ἰβστίνος τὸν Χοσρόην, νεώτερον υἱὸν καὶ διάδοχον τῆ Περσικῆ μονάρχου, ὡς θετὸν υἱόν. Ὁ βασιλεὺς πρῶτον μὲν ἔσερξεν εἰς τῆτο τὸ πρόβλημα, ὕσερον δὲ μεταπειθεῖς ὑπὸ τῆ Πρόκλου, ἐμπείρου νομικῆ, καὶ συνιδῶν τὸ ἄτοπον τῆ ζητήματος, ἀπέρριψεν αὐτό. Ὁ Καβάδης ὀργισθεῖς, ἐσράτευσεν εὐθύς εἰς τὴν Ἰβηρίαν, καὶ ἐμελέτα τὰ εἰσβάλλῃ

(1) Ὁρα Εὐάγγελ. σελ. 370. Κωνσταντ. Μανασσ., σελ. 4, Σειδαν καὶ Κεδρηνόν.

εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν. Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰ. Βήρων κατέφυγε πρὸς τὸν Ἰβσίνον, ὅσις ἔδωκεν αὐτῷ στρατεύματα καὶ στρατηγὸς τὸν Σίτταν καὶ τὸν περίφηρον Βελισάριον, ὁ ὁποῖος ὑπῆρχε τότε νέος καὶ εἰς τῶν δορυφόρων τῆ ἀρχιστρατήγου Ἰβσινιανῆ. Ὁ Σίττας καὶ Βελισάριος εἰσέβαλον μὲν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, τὴν ὑποκειμένην εἰς τὰς Πέρσας, καὶ διήρπασαν αὐτήν, ἠναγκάσθησαν ὅμως ἀπὸ τῆς Περσικῆς στρατηγῆς, Ναρσῆν καὶ Ἀράτιον, οἱ ὁποῖοι μετέπειτα ἀπέστησαν ἀπὸ τῆ βασιλείας καὶ συνεστράτευσαν μετὰ τῆ Βελισαρίου εἰς Ἰταλίαν, ὃ ἀναχωρήσεν εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας. Ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸν ὁποῖον ἤρθεσεν ἡ πολιτεία τῆ Βελισαρίου, ἐχειροτόνησεν αὐτὸν στρατηγὸν τῶν ἐν Δάρας πρὸς τὰ σύνορα τῆς Περσίας στρατιωτῶν. Ἐν ἔτει 529 ἐκήρυξεν ὁ Ἰβσίνος τὸν ἀνεψιὸν τῆ Ἰβσινιανὸν καίσαρα καὶ κοινωτὸν τῆς βασιλείας, καὶ μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀπέθανε, ζήσας ἔτη οὗτ, καὶ βασιλεύσας ὑπὲρ τὰ ἐννέα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ.

Οὗτος ὁ μέγας ἀνὴρ, ὅσις ἐγεννήθη ἐν τῷ Ταυρησίῳ, πόλει μεθυσίῳ τῆς Θράκης καὶ Ἰλλυρίας, παραλαβὼν τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ἰβσίνου, ἐφρόντισε πρὸ πάντων νὰ φυλάξῃ τὰ σύνορα τῆς βασιλείας κατὰ τῆς εἰσβολῆς τῶν Περσῶν. Διὸ παρήγγειλεν εἰς τὸν Βελισάριον, τὸν ἐν Δάρας στρατηγὸν, νὰ κτίσῃ φρούριον ἐκεῖ ὡς φραγμὸν κατὰ τῶν Περσῶν. Τῆτο ἐφόβισε πολλὰ τὸν Καβάδην, τὸν Περσικὸν μονάρχην, ὁ ὁποῖος σείλας ἐν τάγμα στρατιωτῶν, κατενίκησε τὰς μετὰ τῆ Βελισαρίου, καὶ κατέ-

λυσε τὸ κτιζόμενον φρούριον (1). Τέτε γενομένου, ὁ Ἰουστινιανὸς ἐψήφισε στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν στρατευμάτων τὸν Βελισάριον, προσάξας νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Περσίαν. Ὁ Περόζης, ὁ Περσικὸς στρατηγός, ἀντεστράτευσε κατ' αὐτῆ, ἐν μάχῃ γενομένης, ἐνίκηθησαν οἱ Πέρσαι, ἀπολέσαντες 5000 ἀνθρώπους. Τὰ ὄπλα τῆ Ἰουστινιανῆ ἠτύχησαν ἐν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, ἐν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν πολλὰ φρούρια ἐν τῇ Περσαρμενίᾳ. Κατὰ τέτε τὲς χρόνους ἀποσάντες ἐν οἱ δύο στρατηγοὶ τῶν Περσῶν, Ναρσῆς ἐν Ἀράτιος, περὶ ὧν ἀμιλήσαμεν ἀνωτέρω, ἠνώθησαν μετὰ τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Ἰουστινιανός, εἰ καὶ νικητὴς, ὅμως ἐξεῖλε πρέσβεις πρὸς τὸν Καβάδην, προβάλλων συνθήκας εἰρήνης· ἀλλ' οἱ Πέρσαι δὲν ἐσερξάν, ἐννωθέντες μετὰ πολλῶν Σαρακηνῶν, ἐστράτευον ἐπὶ τὴν Συρίαν. Ὁ Βελισάριος μαθὼν τῆτο, ἔδραμε πρὸς τῆς Συρίας τὰ σύνορα, ὅτε ἰδόντες αὐτὸν οἱ Πέρσαι, ἀπεφάσισαν ν' ἀναχωρήσῃν, κρίναντες συμφερώτερον νὰ μὴ πολεμήσῃν. Ὁ Βελισάριος ὁρῶν τὴν μεγάλην δύναμιν τῶν ἐχθρῶν, ἔκρινε ἐν αὐτὸς εὐλογον νὰ μὴ πολεμήσῃ, ἀλλὰ ν' ἀφήσῃ αὐτὲς ἐλευθέρως ν' ἀναχωρήσῃν· ὅμως κατηγορούμενος ἀπὸ τῆς στρατιώτατος ὡς ἀνανδρὸς ἐν δειλός, ὤρμησε κατὰ τῶν Περσῶν, ἀπὸ τῆς ὁποῖας ἠναγκάσθη νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν (2).

Ὁ Ἰουστινιανός ἐπιθυμῶν νὰ συνάψῃ εἰρήνην μετὰ τῶν Περσῶν, διὰ νὰ δυναθῆ νὰ καταπολεμήσῃ τὲς Βανδίλους, ἐξεῖλεν ἐν ἔτει 531 τὸν Ἐρμογένην, στρατηγὸν τῆ Βελισαρίου, πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας μὲν προτάσεις εἰρήνης εὐλογοφανεῖς. Ἀλλ' ὁ Κα-

(1) Προκόπ. Περσ. πολ. κεφ. ιγ'. (2) Ὁ αὐτ. κεφ. ιη'.

βάδης, ἀντὶ νὰ σέρξῃ εἰς αὐτὰς, ἔσειλεν, εὐθύς ἀρχομένῃ τῷ ἔαρος, μεγάλην δύναμιν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ στρατηγὸς τὸν Χαναράγγην, Ἀπεπέδην καὶ Μερμερόην, οἱ ὅποιοι κατερημώσαντες τὴν χώραν, ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῆς Μαρτυροπόλεως ἢ μακρὰν τῷ ποταμῷ Νυμφίῳ, ὁ ὅποιος διορίζει τὴν Ῥωμαίων καὶ Περσῶν γῆν. Ὁ Ἰβσινιανός, ὅστις ἀνεκάλεσε τὸν Βελισάριον εἰς Κωνσταντινέπολιν, διὰ νὰ βουλευθῆ μετ' αὐτῷ τὰ περὶ τῷ πολέμου κατὰ τῶν Βανδύλων, ἔσειλεν ἀντ' αὐτῷ τὸν Σίτταν, ὁ ὅποιος δὲν εἶχεν ἰκανὴν δύναμιν νὰ ἐπιχειρήσῃ κατὰ τῶν Περσῶν. Τέτων ἔτις ἐχόντων, μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι πολυάριθμον στρατεύμα Μασσαγетῶν εἰσέβαινεν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐμελέτα ἐκεῖθεν νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν ἀνατολικὴν μοναρχίαν, κατέπεισε τὸν Πέρσην φυγάδα, τὸν κημιστὴν τέτων τῶν νέων, νὰ διασπείρῃ μεταξὺ τῶν πρὸς τὴν Μαρτυρόπολιν Περσῶν τὴν φήμην, ὅτι οἱ Μασσαγέται ἦσαν μισθωτοὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ διενόησαν νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ νὰ λύσωσιν τὴν πολιορκίαν. Αὕτη ἡ ψευδὴς ἀγγελία, καὶ ὁ συμβαῖς θάνατος τῷ Καβάδῃ, ἠνάγκασαν τὸν Χοσρόην, τὸν υἱὸν καὶ διάδοχόν τῷ Καβάδῃ, νὰ κάμῃ μετὰ τῷ Ἰβσινιανῷ εἰρήνην, ἣ ὅποια ἐπρόσαζε νὰ πληρώσῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν Χοσρόην 110 κεντηνάρια, ν' ἀποδοθῆν τὰ φέροια, νὰ μὴ κατοικῆ πλέον ὁ στρατηγὸς τῆς Μεσοποταμίας ἐν Δάρας, ἀλλ' ἐν Κωνσταντίνῃ, καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι οἱ Ἰβήρες, οἱ φίλοι τῶν Ῥωμαίων, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα, ἢ νὰ μείνωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν.

Κατὰ τῆτον τὸν χρόνον συνέβη ἐν Κωνσταντινέπολει ἡ μεγίστη ἀπομασία παρὰ πάσας, ὅσας ἀναφέρει

σι τὰ χρονικά τῶν βασιλείων. Αὕτη ἡ ἀποσασία ἔλαβεν ἀρχὴν ἐν πρώτοις μεταξὺ τῶν διαφόρων φατριῶν τῆ ἵπποδρόμου, ἔπειτα δὲ κατήντησεν εἰς φανεράν ἀποσασίαν, ἐπειδὴ ὁ λαὸς μισῶν τὴν Ἰωάννην, τὸν ἑπαρχὸν τῆς αὐλῆς, καὶ τὸν Τριβονιανὸν, τὸν τότε πάρεδρον τῆ βασιλείως (quaestorem) διὰ τὴν φιλαργυρίαν των, ἠνάγκασε τὸν Ὑπάτιον, ἀνεψιὸν τῆ βασιλείως Ἀνασασίε, νὰ δεχθῆ τὴν βασιλείαν. Ὁ Ἰουστινιανὸς μαθὼν τὸ γεγονός, ἠθέλησε μὲν νὰ παύσῃ τὴν ὀργὴν τῆ λαοῦ, καθαιρῶν ἀπὸ τῆ ἀξιώματος τὲς ῥηθέντας δύο ὑπηρέτας, Ἰωάννην καὶ Τριβονιανὸν, ἀλλὰ βλέπων αὐτὸν καὶ ἔτιω μᾶλλον σασιάζοντα, κατεπίσθη ἀπὸ τὴν βασίλισσαν Θεοδώραν νὰ μὴ φύγῃ, ἀλλὰ νὰ μείνῃ εἰς τὸ παλάτιον, καὶ κάλλιον ἢ ἀποθάνῃ, παρὰ νὰ ὑσερηθῆ τῆς βασιλείας. Ἐν τέτοις, φθάσας ὁ Βελισάριος μετὰ μεγάλης δυνάμεως, ἐσράτευσε κατ' εὐθείαν εἰς τὸν ἵπποδρόμον, καὶ κατέσφαξε πλεον ἢ 30000 ἀνθρώπους, καὶ πιάσας τὸν Ὑπάτιον, καὶ ἄλλον τινὰ ἀνεψιὸν τῆ Ἀνασασίε ὀνομαζόμενον Πομπήϊον, παρέδωκεν αὐτὲς εἰς τὸν βασιλέα, οἱ ὁποῖοι ἀπεκεφαλίσθησαν.

Μετὰ τὴν κατάπαυσιν ταύτης τῆς ἀποσασίας ὁ βασιλεὺς ἐφρόντιζε περὶ τῆ πολέμου κατὰ τῆς Ἀφρικῆς. Ἀλλὰ τῆτον τὸν κατὰ τῶν ἐν Ἀφρικῇ Βανδίλων πόλεμον καὶ τὸν κατὰ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Γότθων, εἰς τὲς ὁποῖες ὁ Βελισάριος ἐπολέμησεν εὐτυχέστατα, παρατρέχομεν σιωπῆ ὡς διεξοδικὰ καὶ μὴ ἀνήκοντας εἰς τὴν παρῶσαν ἰστορίαν. Οὗτοι οἱ δύο πόλεμοι διήρκεσαν ἀπὸ 533 ἕως τῆ 541, τὸ ὁποῖον ἔτος εἶναι περίφημον μάλιστα διὰ τὴν θριαμβευτικὴν ἐπιστροφὴν τῆ Βελισαρίου εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν. Ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ τῶν

ἐν Ἰταλίᾳ Γότθων οἱ μὲν Ἀρμένιοι ἀπεσάτησαν, ὁ δὲ Χοσρόης εἰσέβαλεν εἰς τὴν Συρίαν, καὶ κυριεύσας τὴν
 α. κ. Γεράπολον, Βέρροϊαν (νῦν Ἀλέπ) καὶ ἄλλας πόλεις, ἐ-
 540. κυρίευσε καὶ τὴν Ἀντιόχειαν, πόλιν φέρουσαν τὰ πρω-
 τεῖα μετὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρέδωκεν αὐτὴν
 εἰς διαρπαγὴν τῶν στρατιωτῶν, τὰς δὲ πολίτας ἐλα-
 φροπώλησεν (1). Ὁ Ἰβσινιανὸς ἠναγκάσθη πάλιν ν'
 ἀγοράσῃ τὴν εἰρήνην μὲ 50 κεντηνάρια (5,000 λίτρας
 χρυσῆ). Ἀλλ' ὁ Χοσρόης ἐν τῷ ἀναχωρεῖν διήρπασε
 τὴν Ἀπάμειαν καὶ Χαλκίδα, καὶ διαβὰς τὸν Εὐφράτην,
 κατερήμωσε τὴν Μεσοποταμίαν.

Τότε βλέπων ὁ Ἰβσινιανὸς, ὅτι ὁ Χοσρόης δὲν
 ἐφύλαττε καμμίαν ὑπόσχεσιν, ἀνεκάλεσε τὸν Βελι-
 σάριον ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἐπολέμει τὰς Γότθους,
 καὶ ἐψήφισεν αὐτὸν στρατηγὸν κατὰ τῶν Περσῶν. Ὁ
 Χοσρόης, πρὶν ἔλθῃ ὁ Βελισάριος, ἐδέχθη τὰς Λα-
 ζοὺς, οἱ ὅποιοι δὲν ἔφερον τὴν τυραννίαν τῆ Ῥωμαῖε
 στρατηγῆ, καὶ ἐκυρίευσε τὴν Λαζικήν αὐτῶν χώραν,
 ἣ ὅποια ἔκειτο μετὰ τὴν μαύρης καὶ Κασπίας θαλάσ-
 σης, καὶ εἶχεν ἰδίους βασιλεῖς ὑποκειμένους εἰς τὸν βασι-
 λέα τῆς Ἀνατολῆς. Ἐν τῆτοις, εἰσέβαλεν ὁ Βελισά-
 ριος εἰς τὴν Περσίαν, καὶ κατέτρεχε τὴν Ἀσσυρίαν,
 ὅθεν ὅμως ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ ὑπερβολι-
 κὸν καῦμα καὶ διὰ τὰς ἀσθενείας. Τῷ δὲ ἐπομένῳ θέ-
 ρει ἐν ἔτει 443 ὁ Χοσρόης ἐθέλησε νὰ κυριεύσῃ τὴν
 Παλαισίην, ἀλλ' ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν Βελισάριον νὰ
 διαβῇ πάλιν τὸν Εὐφράτην. Ἀλλ' ἔτος ὁ στρατηγὸς ἀ-
 νακληθεὶς ὑπὸ τῆ βασιλέως, ἐσάλη εἰς Ἰταλίαν κα-
 τὰ τῶν Γότθων, καὶ ὁ διάδοχος αὐτῆ Μαρτίνος ἔχων

(1) Προκόπ. Περσ. πολιομ. βιβλ. Β'. κεφ. 12.

30,000 στρατιώτας, ἐνικήθη ἀπὸ 4,000 Πέρσας. Τοιοτρόπως ἐπολέμην οἱ Ρῶματοι καὶ Πέρσαι μὲ ἀμοιβαίαν εὐτυχίαν, ἕως ἔτελος ἔκαμον εἰρήνην πεντηκονταετῇ, καθ' ἣν ὑπεχρεῦτο ὁ μὲν βασιλεὺς νὰ δώσῃ εἰς τὰς Πέρσας 30,000 λίτρας χρυσοῦ, ὁ δὲ Χοσρόης νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν Λαζικήν, καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ ποτὲ τὰς βαρβάρους νὰ διαβῶσι διὰ τῶν Κασπίων πυλῶν.

Ἡ τελευταία ἀνδραγαθία τῆ Βελισαρίου ἐχρημάτισε κατὰ τῶν Οὐννων, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τὴν ὑπερήθη ἀπὸ παντὸς ἀξιώματος, καὶ ἐφυλάττετο εἰς τὸν οἶκόν τε διὰ τὰς κακίας καὶ ἐπιβλαστῶν φθονερῶν ἐχθρῶν τε (1). Οἱ νεώτεροι συγγραφεῖς διηγῶνται, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἐτύφλωσεν αὐτὸν, καὶ ἠνάγκασε νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην διαβαίνων ἀπ' οἴκου εἰς οἶκον, ἀλλ' οἱ ἀρχατοὶ δὲν ἀναφέρουσι τοιοῦτόν τι, ἀλλὰ μᾶλλον λέγουσιν, ὅτι ὁ βασιλεὺς γνωρίσας τὴν ἀδωότητά τε, τὸν ἐτίμησε πάλιν ὡς πρότερον ἄχρι τῆ θ' α. κ. νάτε. Κατὰ τῆτον τὸν χρόνον συνώμοσαν τινὲς κατὰ 565. τῆ βασιλείως, ὅμως ἐφωράθησαν καὶ ἐπαιδεύθησαν πρεπόντως. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἀπέθανε μετ' ὀλίγον, ζήσας ὡς πύ' ἔτη.

Δικαίως ἐπονομάζεται ὁ Ἰουστινιανὸς μέγας διὰ τὰ δημόσια κτίσματα, διὰ τὰς ἀξιολόγους πολέμους, καὶ διὰ τὴν μεταμόρφωσιν τῶν Ρωμαϊκῶν νόμων. Ὁ Προκόπιος διηγεῖται περιστατικῶς ὅλα τὰ δημόσια κτίσματα, ὅσα ἔτος ὁ ἀνὴρ ἐκτίσεν πανταχῆ (2). Ἐν τῷ

(1) Ἀγαθ. ἴσορ. Ἰουστ. κεφ. 3'.

(2) Ὁ Ἰουστινιανὸς θαυμάζεται μᾶλλον διὰ τὴν ἀνοικοδομήν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει περιφήμου ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Σοφίας εἰσέτι καὶ νῦν σωζομένης, τὴν ὁποίαν καεῖσαν

πολέμῳ ἐκυρίευσεν τὴν Ἀφρικὴν καὶ Ἰταλίαν, καὶ ἠνώσεν αὐτὰς μετὰ τὴν ἐπικράτειάν τε· ἐν δὲ εἰρήνῃ ἐξέδωκε πολλὰς καλὰς νόμους, καὶ μάλιστα τὸν περίφημον αὐτῷ κώδικα. Οὗτος ὁ βασιλεὺς θέλων γὰρ ἐκδώσῃ συλλογὴν νόμων, διώρισε πρὸς τῆτο τὰς τότε περιφημοτάτους καὶ σαφωτάτους ἀνδρας, ἐξ ὧν ἦτο καὶ ὁ Τριβονιαγὸς, οἱ ὅποιοι ἔμελλον γὰρ συλλέξωσιν εἰς ἓνα τόμον ὅλας τὰς ἐν τῷ τῷ Γρηγορίῳ, Ἐρμογενέτι καὶ Θεοδοσίῳ κώδικι περιεχομένους νόμους, προσιδέντες καὶ ὅσοι ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῷ Θεοδοσίῳ τῷ δευτέρῳ καὶ ἄλλων νομίμων διαδόχων βασιλέων ἕως τῷ Ἰβσινιανῷ αὐτῷ, ἀφαιρῶντες ὅλα τὰ περιττὰ καὶ τὰ προλεγόμενα, καὶ προσσημεῖοντες εἰς πάντα νόμον τὸ ὄνομα τῷ βασιλέως, τὸν τάπον καὶ τὸν χρόνον. Τοιοτρόπως συνετέθη ὁ νέος κώδιξ καὶ ἐξεδόθη ἐν ἔτει 529 ἐν ἀρχῇ τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τῷ Ἰβσινιανῷ, ὅστις ἐπρόσαξε κατὰ τὰς ἐν τῷ τῷ κώδικι περιεχομένους νόμους γὰρ κρίνωνται εἰς ὅλην αὐτῷ τὴν βασιλείαν αἱ ὑποθέσεις· ὅσοι δὲ νόμοι δὲν περιλαμβάνοντο εἰς τῆτον τὸν κώδικα ἐκηρύχθησαν ἄκυροι. Οὗτος ὁ κώδιξ ἦτο διηρημένος εἰς δώδεκα βιβλία, καὶ περιείχε τὰς νόμους καὶ τὰς διαταγὰς τῶν βασιλέων ἀπὸ Ἀδριανῷ ἕως τῷ Ἰβσινιανῷ. Ὀλίγωρον δὲ ὑστερον μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆτος τῷ κώδικος ἐπεχείρησεν ὁ βασιλεὺς γὰρ συνάξῃ κατὰ τάξιν ὅλας τὰς γνώμας καὶ ἀποκρίσεις τῶν

ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τε διὰ τὴν συμβᾶσαν ἀποστασίαν, ἀνέκτισε μεγαλοπρεπέστατα, διαρίσας πρὸς τῆτον τὸν Ἀνθίμιον καὶ Ἰσίδωρον, δύο περιφήμους ἀρχιτέκτονας. Ὁ Ἰβσινιανὸς τόσον ἐχάρη ἐπὶ τῷ τῷ ἔργῳ, ὥστε ἐκράξῃ Σηλομῶν, σὲ ἐνίκησα.

περιφήμων νομοδιδασκάλων ὁμῶς μετὰ τῶν ὑποσημειώσεων καὶ ἀπομνημονευμάτων, τὰ ὅποια πάντα ἀπετέλεον ὑπὲρ τῆς 2,000 τόμους. Πρὸς τῆτο δίκωρισε τὸν Τριβονιανὸν καὶ δεκαεξ ἄλλους ἐμπείρους νομικὸς, οἱ ὅποιοι καὶ ἐν τρισὶ χρόνοις ἐτελείωσαν τὸ ἔργον, καὶ ἐξέδωκαν ἐν ἔτει 533, ὀνομαζόμενον παρὰ μὲν τῶν Λατίνων Διγέσα, ὑπὸ δὲ τῶν Γραικῶν Πανδέκται, ὅτι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνεται ὅλη ἡ νομικὴ. Πρὶν ἢ δὲ τελειώσῃ τῆτο τὸ πόνημα, παρήγγειλεν ὁ Ἰουστινιανὸς εἰς τὸν Τριβονιανὸν, Θεόφιλον καὶ Δωρόθεον νὰ συνθέσωσι χάριν τῶν νεανίσκων τὰς λατινισὶ λεγομένας Ἰνσιτητζιόνας, ἃ εἰσι πρώτας ἀρχὰς τῶν νομικῶν, αἱ ὅποια ἕνα μῆνα σχεδὸν πρὸ τῶν Πανδεκτῶν ἐξεδόθησαν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν νέον κώδικα ἔλειπον πολλοὶ νόμοι μετέπειτα διαταχθέντες, ἐπρόσαξεν ὁ Ἰουστινιανὸς τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας ἐν ἔτει 534 νὰ ἐκδοθῇ ἕτερος κώδιξ περιέχων ὅλας τὰς διαταγὰς, ὡς διακοσίας τὸν ἀριθμὸν, αἱ ὅποια ἔγιναν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆ πρώτης κώδικος, τῆ ὁποῖα πολλὰ ἄλλαι διαταγαὶ ἦτοι διωρθώθησαν, ἢ ἠκυρώθησαν. Οὗτος ὁ δεύτερος κώδιξ εἰσῆχθη ἀντὶ τῆ πρώτης, ὅσις διαιρεῖται εἰς 12 βιβλία καὶ 776 κεφάλαια, καὶ περιέχει τὰς διαταγὰς νδ' βασιλέων ἀπὸ Ἀδριανῆ ἕως τῆ Ἰουστινιανῆ. Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν Ἰνσιτητζιόνων, Πανδεκτῶν καὶ τῆ κώδικος, ἔγραψεν ὁ Ἰουστινιανὸς πολλὰς ἑτέρας νόμους, ὀνομαζομένους νεαράς διατάξεις (novellae constitutiones). Οὗτοι, πλὴν ὀλίγων τινῶν, ἐγράφησαν κατὰ καιρὸς ἐκὶ λατινισὶ, ἀλλ' ἐλληνισὶ, καὶ μετὰ τὸν αὐτῆ θάνατον συνεξέδοθησαν εἰς ἕνα τόμον (1).

(1) Ὁρα Petri de Ludwig vita Justiniani ad Theodorae κτ. 1731.